

Motion till riksdagen 2019/20:787

av **Robert Stenkvist (SD)**

Reformera ungdomsrabatten för brott

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en reform av systemet för straff- och påföljdsättning för unga lagöverträdare och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under senare år har vi sett en lång rad mycket grova våldsbrott utförda av unga gärningsmän, ofta mellan 15 och 18 år, där gärningsmännen blivit dömda till mycket milda straff. Domarna har upprört stora delar av befolkningen då straffen helt enkelt inte står i samklang med vad många människor anser är rimligt avseende brottets grovhet och brutalitet. Detta kan på sikt undergräva tilltron till hela rättssystemet, och den så kallade straffrabatten bör justeras så att samhället, för en rimlig tid, skyddas mot dessa unga gärningsmän som bevisligen är kapabla till mycket grovt våld.

En övergripande reform av straffrabatten för unga lagöverträdare måste föregås av en noggrann utredning som tar hänsyn till de individuella och allmänpreventiva effekterna, kriminologisk forskning om recidivism och andra relevanta omständigheter. Ett par områden i nuvarande lagstiftning är särskilt problematiska. Det övergripande problemet med straff- och påföljdsättningen är att lagrummet lämnar stort rum för domstolens praxis. Fängelsestraffets utdömande och längd bör vara en fråga som i större utsträckning ska avgöras av Sveriges riksdag.

Förslag på lagändringar

Därför bör 29 kap. 7 § brottsbalken ändras så att det fastställs en specifik åldersrabatt för gärningsmän mellan 18 och 20 år. För att undvika tröskeeffekter bör rabatten beräknas med utgångspunkt i antalet månader som gärningsmannen vid gärningstillfället har kvar till sin 20:e födelsedag. Vissa särskilt grova brott, exempelvis våld- och narkotikabrott bör också undantas helt från rabatten.

Andra stycket bör också ändras så att en livstidsdom omvandlas till 18 års fängelse i de fall gärningsmannen är under 20 år. I tillägg till detta bör 29 kap. 3 förtydligas på så sätt att biologisk ålder inte beaktas under punkten 3.

Avseende valet av påföljd anser jag det som orimligt att gärningsmän över 18 års ålder döms till ungdomsvård; sådana personer är vuxna och ska behandlas därefter. Gärningsmän under 18 års ålder ska naturligtvis däremot behandlas som barn.

Därför bör 30 kap. 5 § och reglerna om överlämnande till ungdomsvård i 32 kap. ändras så att gärningsmannen endast kan dömas till ungdomsvård ifall denne är under 18 års ålder. I de fall brottet begåtts då gärningsmannen var straffmyndig men under 18 och påföljden verkställs efter 18-årsdagen ska straffet mätas med hänsyn till en särskild rabatt men fängelse kunna utdömas. I de fall gärningsmannen vid 18 års ålder begår särskilt allvarliga brott, såsom vålds- och narkotikabrott, bör påföljden kombineras så att gärningsmannen vid sin 18-årsdag överlämnas från ungdomsvård till fängelse. Jag yrkar därför att riksdagen ger regeringen i uppgift att efter premisserna ovan återkomma med ett förslag om reform av regelverket för straff- och påföljdsättning för unga lagöverträdare.

Robert Stenkvist (SD)